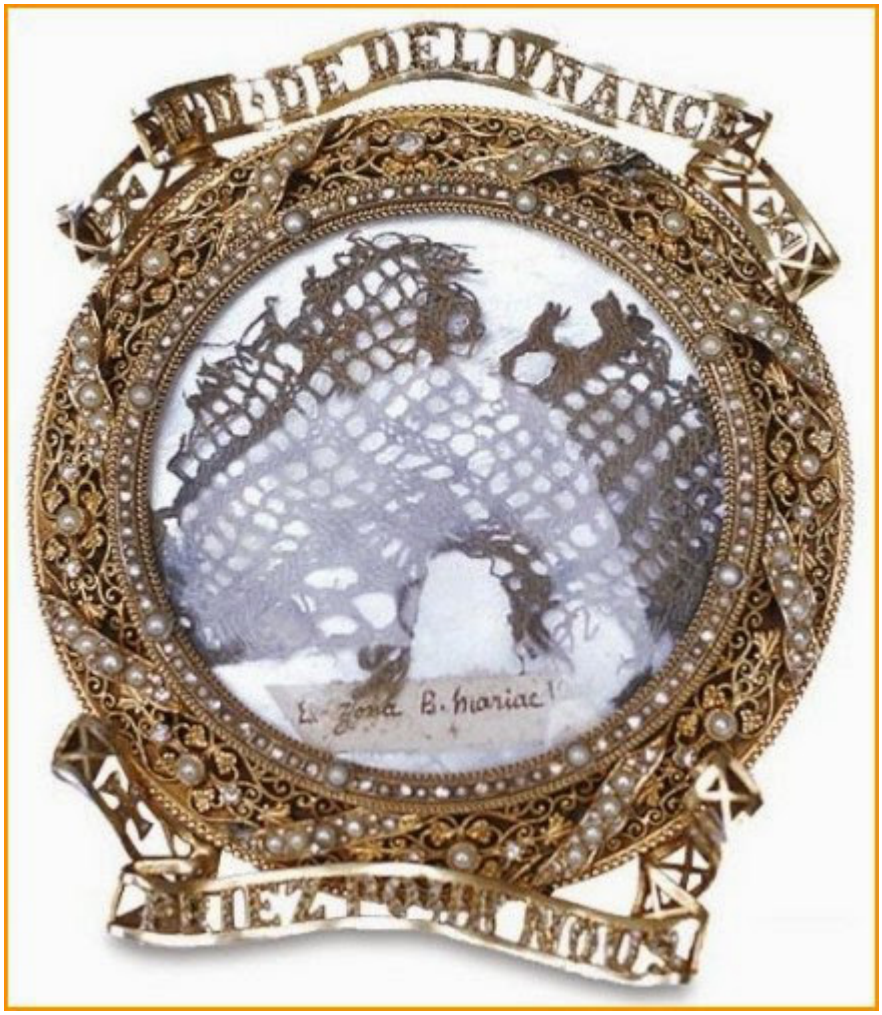
4 Σεπτεμβρίου 2014

Οι Ζώνες της Παναγίας και τεμάχια της “Τιμίας Ζώνης”, που δεν έχουν ιστορική τεκμηρίωση.

/ Γενικά Θέματα

Το τεμάχιο της Ζώνης της Παναγίας στο Quintin της Βρετάνης (Γαλλία)

Συνεχίζουμε την δημοσίευση αποσπασμάτων από το τέταρτο άρθρο της έρευνάς μας για την Τιμία Ζώνη της Θεοτόκου και που περιλαμβάνονται στην ανέκδοτη εργασία μας με θέμα”Τα Θεομητορικά Κειμήλια και οι εορτές των”..

Βασική πηγή για το σημερινό άρθρο ήταν πάλι το ιστολόγιο-Λειψανοθήκη-που μας βοήθησε να μπούμε σε άλλους δρόμους στην έρευνά μας.

Παρακαλούμε τους φίλους αναγνώστες του ιστολογίου μας,για την ολοκλήρωση της έρευνάς μας,να μας γνωστοποιήσουν σχετικές πληροφορίες που τυχόν

διαθέτουν για την Τιμία Ζώνη της Παναγίας και δεν περιλαμβάνονται στα άρθρα που δημοσιεύσαμε.

πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Αθανασίου.

Α. Το τεμάχιο της Ζώνης της Παναγίας στο Quintin της Βρετάνης(Γαλλία)

Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, αυτό το τεμάχιο της ζώνης της Παναγίας προσφέρθηκε από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων στον Geoffroy Boterel, το 1250 ή 1252, όταν αυτός επέστρεφε από τις Σταυροφορίες πίσω στη Γαλλία. Θα περιέλθει στα χέρια της βαρώνης του Quintin Isabeau de Montauban και αργότερα στη γυναίκα του Δούκα της Βρετάνης, Françoise d'Amboise, για να καταλήξει στο αββαείο του Quintin και τελικά στη Βασιλική Notre Dame de Délivrance. Το τεμάχιο της Ζώνης της Παναγίας μάλιστα φέρει ίχνη φωτιάς που κατέστρεψε το 1600 περίπου το αββαείο του Quintin, όπου φυλασσόταν.

Σύμφωνα όμως με τον ιστορικό Louis Arthur Le Moyne de La Borderie (1827-1901), το τεμάχιο της Ζώνης της Παναγίας προέρχεται από τη Ζώνη της Παναγίας που φυλάσσεται στη Le Puy-Notre-Dame.

Β. Η Ζώνη της Παναγίας στο Le Puy-Notre-Dame της Γαλλίας

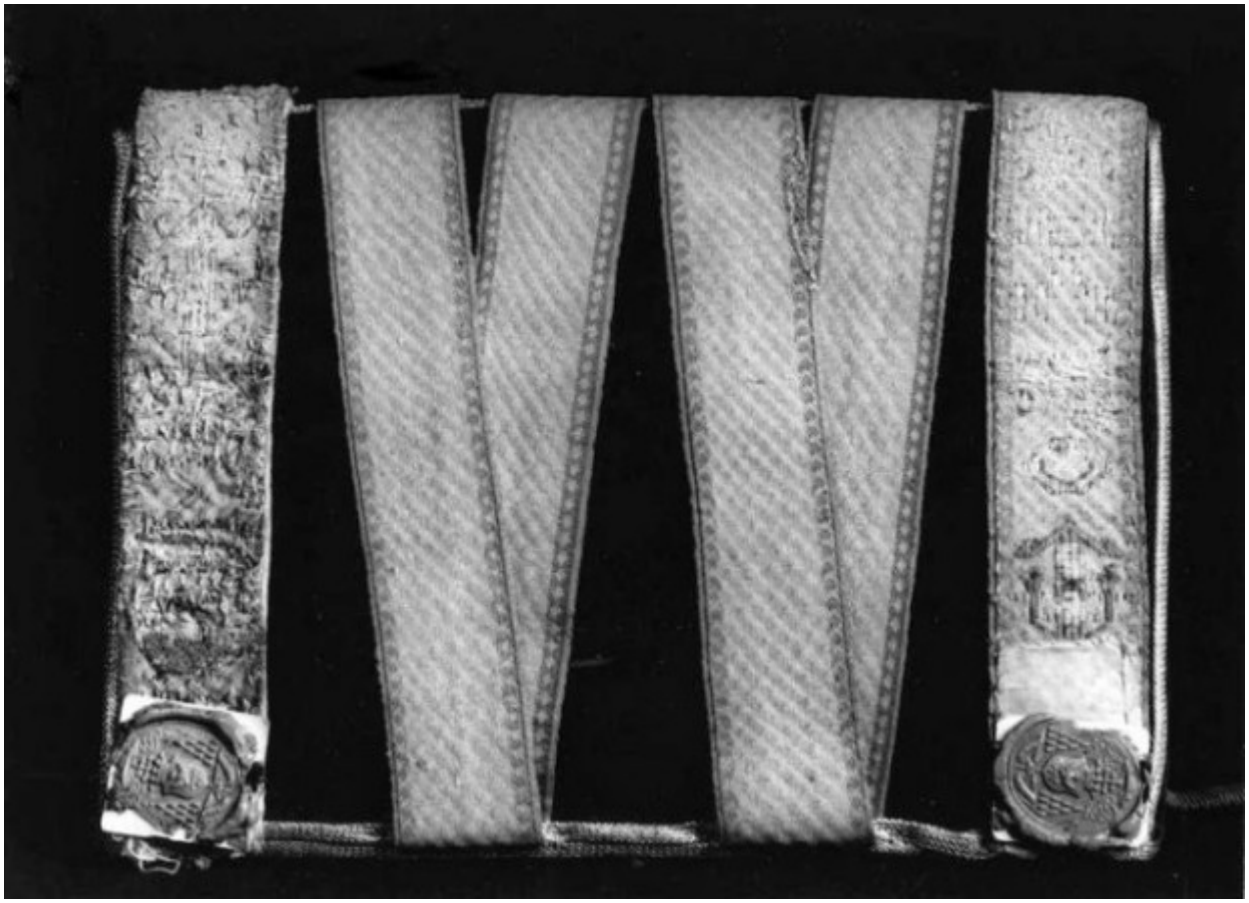

Η Ζώνη της Παναγίας στο Le Puy-Notre-Dame της Γαλλίας.

Στο Le Puy-Notre-Dame της Γαλλίας σώζεται η Ζώνη της Παναγίας. Είναι από λινό ύφασμα και μετάξι ανατολικής προέλευσης. Βρίσκεται έγκλειστη μέσα σε κόκκινο μετάξι σε σχήμα ζώνης που κατασκευάστηκε πριν το 1640. Αυτό βρίσκεται ξανά έγκλειστο μέσα σε άσπρο σατέν ύφασμα κεντημένο με χρυσά και κόκκινα φυτικά σχέδια. Δύο cabochons ως είδος μεγεθυντικού φακού επιτρέπουν στον θεατή να δει την αυθεντική Ζώνη της Θεοτόκου του Puy-Notr .

Οι συνθήκες για την άφιξη της Ζώνης της Θεοτόκου στο Puy-Notre-Dame παραμένουν ασαφείς. Σύμφωνα με τοπική παράδοση ο Δούκας της Ακουιτανίας (γαλλ. Aquitaine, “Ακιταίν”) , Γουλιέλμος Θ΄, πήρε τη Ζώνη της Θεοτόκου από τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων γύρω στα 1101. Το εμπιστεύθηκε για φύλαξη στο αββαείο του Puy-Notre-Dame, το οποίο πολύ γρήγορα θα γίνει πόλος έλξης προσκυνητών. Οι Γάλλοι ηγεμόνες και ιδιαίτερα ο Λουδοβίκος ΙΑ΄ ο Συνετός με τη μεγάλη του μαριολατρεία, θα χορηγήσουν πολλούς θησαυρούς στο αββαείο, όπως και μία χρυσή υπερπολύτιμη λειψανοθήκη, η οποία όμως έχει χαθεί στο πέρασμα των αιώνων. Το 1638 και πάλι το 1640, η Βασίλισσα Άννα της Αυστρίας θα ζητήσει και θα πάρει τη Ζώνη της Παναγίας για να της εξασφαλίσει γέννα χωρίς προβλήματα. Η Ζώνη της Παναγίας στο Puy-Notre-Dame, αφού θα επιζήσει των πολέμων της Γαλλικής Επανάστασης, θα συνδεθεί άρρηκτα με το χωριό Puy-Notre-Dame και θα παραμείνει ως σήμερα τόπος θρησκευτικού και προσκυνηματικού τουρισμού.e-Dame. Στα άκρα της Ζώνης δύο πόρπες από εγχάρακτες πλάκες χρυσού.

Β. Η βυζαντινή Ζώνη της Παναγίας στο Loches της Γαλλίας

Η βυζαντινή Ζώνη της Παναγίας στο Loches της Γαλλίας.
Ίσως πρόκειται για βυζαντινή μεζούρα της αυθεντικής Τιμίας Ζώνης της Θεοτόκου.

Στο Καθολικό του αββαείου Saint-Ours στο Loches της Γαλλίας αποθησαυρίζεται μία βυζαντινή ζώνη που εθεωρείτο ως η αυθεντική Ζώνη της Παναγίας τουλάχιστον ως τον 19ο αιώνα. Η βυζαντινή Ζώνη της Παναγίας είνασ 2 μ και 10 εκ. στο μήκος και 3 εκ. στο πλάτος. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση ήρθε από την Κωνσταντινούπολη τον 10ο αιώνα. Είναι κατασκευασμένη από λινό και μετάξι. Στις δύο άκρες της φέρει κεντημένες με μαλλί επιγραφές με ελληνικά γράμματα. Δυστυχώς, οι επιγραφές δεν είναι ευδιάκριτες στις φωτογραφίες που βρήκε η λειψανοθήκη, αλλά σύμφωνα με τον συγγραφέα παλαιάς μελέτης του υφασμάτινου ιερού αντικειμένου (που αναρτάται παρακάτω) στις άκρες της βυζαντινής Ζώνης της Παναγίας υπάρχουν τα εξής ελληνικά γράμματα :

Μ, ————–, ΟΝΧΝΙΟΙ (στη μία άκρη)

Ν, ————–, ΙΜ, ————ΟΝΧΝΙΟΙ (στην άλλη άκρη).

Σήμερα πιστεύουν ότι είναι μία βυζαντινή “μεζούρα” της αυθεντικής Τιμίας Ζώνης της Παναγίας που φυλασσόταν στην Κωνσταντινούπολη. Για να προστατευθεί η αυθεντική Τιμία Ζώνη της Θεοτόκου, οι Βυζαντινοί έφτιαχναν μεζούρες της

αυθεντικής, στις ίδιες δηλαδή διαστάσεις, και τις οποίες ίσως εδιναν ως δώρα σε σημαντικά πρόσωπα.

Δ. Η Ζώνη της Παναγίας των βασιλέων της Ισπανίας

Η λειψανοθήκη με το μεγαλύτερο μέρος της Ζώνης της Παναγίας της Tortosa.

Τη νύχτα της 24ης προς την 25η Μαρτίου του 1178, η Υπεραγία Θεοτόκος συνοδευόμενη από τους Αποστόλους Πέτρο και Παύλο και από χορό Αγγέλων εμφανίστηκε στον έκπληκτο ιερέα που πήγαινε στην εκκλησία για τον όρθρο και

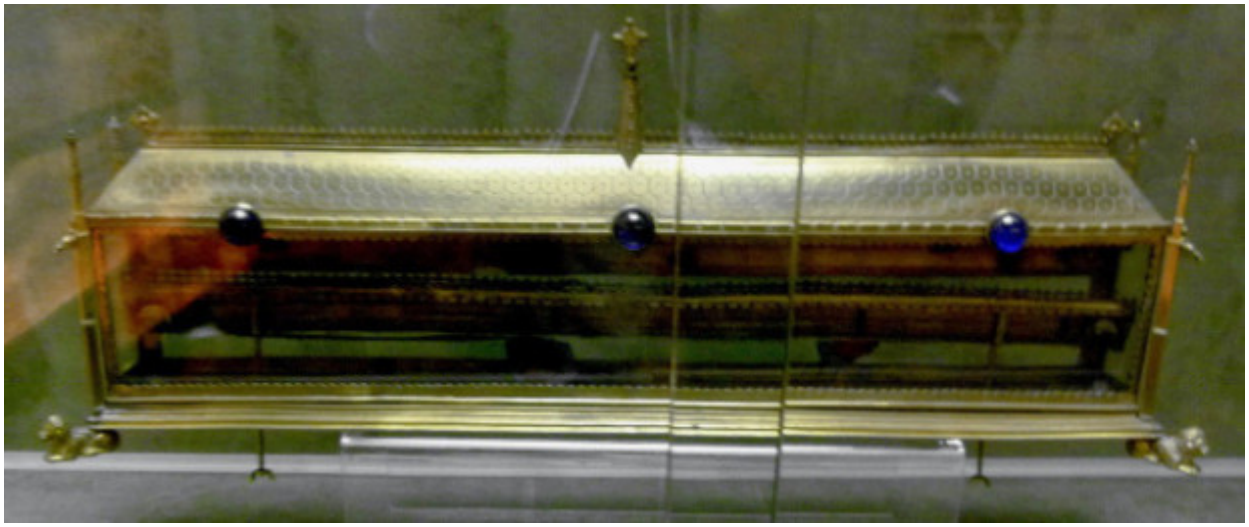
του έδωσε τη ζώνη της ως σημάδι αγάπης προς τον λαό της Tortosa που ήταν αφοσιωμένοι χριστιανοί και ήθελαν να αναλάβουν να χτίσουν ένα μεγάλο Καθεδρικό προς τιμήν του Υιού της και της Ίδιας.

Η Ζώνη της Παναγίας βρέθηκε να είναι από μαλλί, υφαντή κατά έναν αρχαίο τρόπο και δώδεκα “παλάμες” κατά το μήκος της (una cinta tejida a mano al estilo antigüo, de doce palmos de larga). Το θαύμα της εμφάνισης της Παναγίας στον ιερέα που παραμένει ανώνυμος δεν καταγράφτηκε τότε πουθενά και μάλλον εφευρέθηκε δεκαετίες αργότερα, αλλά ήδη το 1354 μία ζώνη της Παναγίας τιμώνταν στον Καθεδρικό Ναό της Tortosa και συχνά χρησιμοποιούνταν για να έχουν οι γυναίκες καλή γέννα. Μάλιστα όλα τα μέλη της βασιλικής ισπανικής οικογένειας από το 1629 έως τον Οκτώβριο του 1914 γεννήθηκαν έχοντας την μητέρα τους, τη βασιλομήτωρ, να φορά για εύκολη και καλή γέννα τη Ζώνη της Παναγίας της Tortosa, που για αυτόν τον σκοπό μετακινούνταν από τη λειψανοθήκη της στον Καθεδρικό Ναό της Tortosa.

Η Ζώνη της Παναγίας της Tortosa χωρίστηκε σε δύο μέρη που εγκιβωτίστηκαν σε δύο λειψανοθήκες. Η μεγάλη μπαρόκ λειψανοθήκη (του 1619) με το μεγαλύτερο μέρος της Ζώνης χάθηκε κατά τη διάρκεια του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου, ενώ η μικρότερη λειψανοθήκη με το μικρότερο τμήμα της Ζώνης, μόλις δύο παλάμες μήκος (dos palmos de Tortosa), διασώθηκε και βρίσκεται στον Καθεδρικό Ναό της Παναγίας στην Tortosa της Καταλωνίας (Ισπανία).

Ενδιαφέρουσα είναι και η θεωρία ότι η Ζώνη της Παναγίας της Tortosa ίσως ήταν ιερή κορδέλα (“mide”) των Αγίων Τόπων, δηλαδή κορδέλα που έδειχνε τις διαστάσεις από κάποιο μνημείο των Αγίων Τόπων, και ήταν διαδεδομένες την περίοδο των Σταυροφορικών Κρατών.αυτό το τμήμα της Ζώνης.

Ε. Η ζώνη που φορούσε η Παναγία όταν γεννούσε τον Χριστό

Η ζώνη της Παναγίας στο Μάαστριχτ (Ολλανδία).
Πιστευόταν για αιώνες ότι ήταν τμήμα της ζώνης που φορούσε η Παναγία
κατά τη διάρκεια της γέννησης του Χριστού.

Κάποτε ένα από τα πιο σημαντικά κειμήλια του Καθεδρικού Ναού της πόλης Μάαστριχτ στην Ολλανδία (Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw), όπου τιμόταν από το 1286 ως τμήμα της ζώνης της Παναγίας που φορούσε κατά τη διάρκεια της γέννησης του Χριστού. Η περιοχή του Μάαστριχτ είχε πολλούς σταυροφόρους στη Δ’ Σταυροφορία, οι οποίοι έφεραν πίσω τους πολλά βυζαντινά κειμήλια (υπάρχουν ακόμα), αλλά δεν είναι γνωστό εάν η ζώνη προερχόταν από την Κωνσταντινούπολη. Το κειμήλιο, όπως είναι σήμερα, συντέθηκε από τέσσερα διαφορετικά υφάσματα και μάλιστα από διαφορετικές χρονικές περιόδους. Εκτίθεται σήμερα στον Θησαυρό του Καθεδρικού Ναού. Η λειψανοθήκη είναι του 19ου αιώνα και ένα μικρό της μέρος ανάγεται στον 14ο αιώνα. Στο βιβλίο Verborgen vrouwen: kluizenaressen in de middeleeuwse stad της Anneke B Mulder-Bakker υπάρχει η εξής πληροφορία

2

8 Ζώνη της (Θεοτόκου) Μαρίας στο Μάαστριχτ

Τμήμα της ζώνης της (Θεοτόκου) Μαρίας που φορούσε κατά τη διάρκεια της γέννησης του Υιού Της. Οι τέτοιου είδους ζώνες θεωρούνταν γενικά γονοποιές ή ότι σου έδιναν επιτυχή γέννα αν τις φορούσες ή άγγιζες. Από το 1286 εμφανίζεται η ζώνη της Παναγίας να τιμάται στο Μάαστριχτ. Υπήρχε επίσης και μία ζώνη της Αγίας Ελισάβετ της Ουγγαρίας.

8 *Gordel van Maria in Maastricht*

[Gedeelte van] de gordel die Maria bij de baring van haar zoon zou hebben gedragen. Gordels werden algemeen geacht vruchtbaarheid dan wel een voorspoedige geboorte te bewerkstelligen – een gordel kan losgemaakt worden. Sinds 1286 blijkt de gordel van Maria in Maastricht te worden vereerd. Er zou ook een gordel van Elisabeth van Thüringen zijn geweest.

ΣΤ.Η Ζώνη της Παναγίας του Alsemberg του Βελγίου

ΣΤ. Η Ζώνη της Παναγίας του Alsemberg του Βελγίου

Βρίσκεται στην εκκλησία Onze-Lieve-Vrouwekerk στο Alsemberg της Φλαμανδικής Βραβάντης που είναι αφιερωμένη στη Θεοτόκο και ήταν κάποτε μέρος των μεγάλων προσκυνηματικών διαδρομών του Βελγίου. Η εκκλησία ιδρύθηκε το 1241 και το αρχικό κτίσμα ήταν ρομανικού ρυθμού, ενώ σήμερα βλέπουμε μία γοτθική εκκλησία που το παλαιότερο μέρος της ανάγεται στα τέλη του 14ου αιώνα. Η εκκλησία έχει μέχρι σήμερα ένα άγαλμα της Παναγίας που θεωρείται θαυματουργό.

Η λειψανοθήκη με τη ζώνη της Παναγίας εντοπίστηκε στη βάση δεδομένων πολιτιστικής κληρονομιάς europeana καταχωρημένη ως Reliekhouder bevattende de gordel van Maria (= Λειψανοθήκη που περιέχει τη ζώνη της Παναγίας) και από εκεί οδηγήθηκα και στις ακόλουθες βάσεις δεδομένων πολιτιστικής κληρονομιάς του Βελγίου Erfgoedplus.be και BALAT (Belgian Art Linkw and Tools), από όπου προέρχονται και οι φωτογραφίες.

Πηγές:

1.ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ-ΛΕΙΨΑΝΟΘΗΚΗ

2.WIKIPEDIA (nl.wikipedia.org)

3.www.europeana.eu/.

Πηγή: *fdathanasiou.wordpress.com*